

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«18» жовтня 2023 року

№ 60/132-р/к

справа № 738/15-р-02-06-13

м. Київ

*Про закриття
провадження у справі*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 738/15-р-02-06-13, розпочатої за ознаками вчинення Броварською районною державною лікарнею ветеринарної медицини (далі – Броварська РДЛВМ, Лікарня) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 28.08.2023 № 60-03/190п з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

(1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (попередня назва – Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України) (далі – Відділення) на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 12.11.2012 № 8-01/460-АМ здійснювався розгляд заяви товариства з обмеженою відповідальністю «Ромпас» (попередня назва – ТОВ «Фоззі-Фуд») (далі – ТОВ «Ромпас», Заявник) від 12.11.2012 б/н (вх. Відділення від 13.11.2012 № 01-11-52) щодо можливого порушення Броварською РДЛВМ законодавства про захист економічної конкуренції під час надання ветеринарних послуг (далі – Заява).

(2) За результатами розгляду Заяви, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 27.03.2013 № 15-р було розпочато розгляд справи № 738/15-р-02-06-13, у зв'язку з наявністю в діях Лікарні:

- які полягають у стягненні зі споживачів завищеної плати за надання ветеринарних послуг, зокрема послуг, пов'язаних з видачою ветеринарних свідоцтв, за рахунок застосування тарифів, до складу яких необґрунтовано включені витрати на заробітну плату лаборантів та ветсанітарів, незважаючи на відсутність посад лаборантів у штаті Лікарні, а також те, що фінансування посад ветсанітарів здійснюється за рахунок бюджетних коштів, ознак порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку послуг з ветеринарної практики, а саме послуг, пов'язаних з видачою ветеринарних свідоцтв у територіальних межах м. Бровари та Броварського району Київської області, шляхом встановлення

таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку;

- які полягають у багаторазовому стягненні плати за надання однієї і тієї ж послуги, ознак порушення, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з ветеринарної практики, а саме: послуг, пов'язаних з видачою ветеринарних свідоцтв у територіальних межах м. Бровари та Броварського району Київської області, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(3) Листом від 27.03.2013 № 02-06/683 було направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення про початок розгляду справи № 738/15-р-02-06-13 на адресу Броварської РДЛВМ.

(4) Листом від 25.04.2013 № 02-06/985 було направлено копію подання від 18.04.2013 № 63/ПС-02-06 з попередніми висновками у справі № 738/15-р-02-06-13 на адресу Лікарні.

(5) На вказане подання Броварська РДЛВМ листом від 21.05.2013 № 175 (вх. Відділення від 27.05.2013 № 01-11-1328) надала заперечення та зауваження.

(6) Протоколом від 06.06.2012 № 76 зафіксовано проведення попереднього слухання у справі № 738/15-р-02-06-13.

(7) Листом від 14.06.2013 № 200 (вх. Відділення від 19.06.2013 № 19.06.2013) Лікарня надала додаткові зауваження до подання від 18.04.2013 № 63/ПС-02-06 з попередніми висновками у справі № 738/15-р-02-06-13.

(8) У зв'язку з виникненням необхідності дослідження дій Головного управління ветеринарної медицини в Київській області, яке затвердило тарифи Броварської РДЛВМ, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 26.07.2013 № 41-р матеріали справи № 738/15-р-02-06-13 щодо дій Лікарні, які полягають у стягненні зі споживачів завищеної плати за надання ветеринарних послуг, зокрема послуг, пов'язаних з видачою ветеринарних свідоцтв, за рахунок застосування тарифів, до складу яких необґрунтовано включені витрати на заробітну плату лаборантів та ветсанітарів, незважаючи на відсутність посад лаборантів у штаті Лікарні, та які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з видачі ветеринарних свідоцтв та пов'язаних з цим послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи продукції у територіальних межах м. Бровари та Броварського району Київської області, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, було виділено в окреме провадження та присвоєно новій справі № 764/41-р-02-06-13.

(9) Листом від 02.08.2013 № 02-06/1619 було направлено копію подання від 02.08.2013 № 99/1/ПС-02-06 з попередніми висновками у справі № 738/15-р-02-06-13 на адресу Лікарні.

(10) Листом від 02.08.2013 № 02-06/1627 було направлено копію подання від 02.08.2013 № 99/1/ПС-02-06 з попередніми висновками у справі № 738/15-р-02-06-13 на адресу Заявника.

(11) Відповіді Лікарні та Заявника на вказане подання до Відділення не надходили.

(12) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 28.12.2022 № 60/79-рп/к збір та аналіз доказів у справі № 738/15-р-02-06-13 доручено Третьому відділу досліджень і розслідувань.

(13) Під час розгляду справи № 738/15-р-02-06-13 було направлено:

- до Броварської РДЛВМ вимоги про надання інформації від 10.12.2012 № 02-06/3064, від 28.01.2014 № 02-06/176, від 05.08.2015 № 02-06/1574, від 12.02.2020 № 60-02/820, від 01.06.2020 № 60-02/2966, від 08.12.2021 № 60-02/8967, від 13.01.2022 № 60-02/216 № 60-02/216 та від 03.07.2023 № 60-02/2877;
- до Броварської районної державної лабораторії ветеринарної медицини вимогу про надання інформації від 10.12.2012 № 02-06/3063;
- до Головного управління ветеринарної медицини в Київській області лист про надання інформації від 11.03.2013 № 02-06/520;
- до Заявника лист про надання інформації від 24.09.2013 № 02-06/2361;
- до Регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини в Київській області вимогу про надання інформації від 05.02.2014 № 02-06/232;
- до Головного управління Держпродспоживслужби в Київській області лист про надання інформації від 09.09.2020 № 60-02/4990;
- до Антимонопольного комітету України лист про надання методичної допомоги від 15.09.2020 № 60-02/5145, з метою отримання інформації від Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі – Держпродспоживслужба);
- до Антимонопольного комітету України лист про надання методичної допомоги від 23.05.2023 № 60-02/921е, з метою отримання інформації від Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України (далі – Держветфітослужба);
- до потенційних споживачів послуг Лікарні вимогу про надання інформації від 18.05.2023 № 60-02/2247 (за реєстром 5 шт.);
- до потенційних конкурентів Лікарні вимогу про надання інформації від 19.05.2023 № 60-02/2261 (за реєстром 4 шт.) та від 03.07.2023 № 60-02/2874 (за реєстром 4 шт.).

(14) За результатами збору та аналізу доказів у справі складено подання від 28.08.2023 № 60-03/190п з попередніми висновками у Справі (далі – Подання).

(15) Листом від 29.08.2023 № 60-02/3721 Броварській РДЛВМ було направлено копію Подання. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення лист від 29.08.2023 № 60-02/3721 (штрихкодний ідентифікатор № 0303515120168) вручено 07.09.2023.

(16) Листом від 29.08.2023 № 60-02/3722 ТОВ «Ромпас» було направлено копію Подання. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення лист від 29.08.2023 № 60-02/3722 (штрихкодний ідентифікатор № 0303515120176) вручено 03.10.2023.

(17) Станом на дату прийняття рішення будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту Подання від Лікарні та/або Заявника до Відділення не надходило.

2. Сторони

(18) Заявником у справі є ТОВ «Ромпас» (*інформація доступ до якої обмежено*); ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація доступ до якої обмежено*).

(19) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Заявника є (*інформація доступ до якої обмежено*) (код КВЕД (*інформація*

доступ до якої обмежено).

(20) Тобто, ТОВ «Ромпас» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(21) Відповідачем у справі є Броварська РДЛВМ (*інформація доступ до якої обмежено*); ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація доступ до якої обмежено*).

(22) Лікарня набула права юридичної особи з моменту її державної реєстрації Броварською районною державною адміністрацією Київської області. Свідectво про державну реєстрацію (*інформація доступ до якої обмежено*).

(23) Броварська РДЛВМ протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року діяла на підставі Положення про Броварську районну державну лікарню ветеринарної медицини, затвердженого наказом Головного управління ветеринарної медицини в Київській області від 21.11.2008 № 96 (із змінами) (далі – Положення).

(24) Відповідно до Положення Лікарня є державною установою ветеринарної медицини для здійснення профілактичних, діагностичних, лікувальних та інших протиепізоотичних заходів; юридичною особою, що має самостійний баланс, рахунки в установах банків, бланки і печатку із зображенням Державного Герба України та своєї назви.

(25) Фінансування, матеріально-технічне забезпечення Броварської РДЛВМ та її структурних підрозділів здійснюється за рахунок коштів загального фонду державного бюджету та спеціального фонду.

(26) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Лікарні є (*інформація доступ до якої обмежено*) (код КВЕД (*інформація доступ до якої обмежено*)).

(27) Броварська РДЛВМ протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року здійснювала свою діяльність на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з ветеринарної практики від 10.06.2011 серії АГ № 572805, виданої Головним управлінням ветеринарної медицини в Київській області.

(28) Отже, Лікарня є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Нормативно-правове регулювання

(29) Відносини, пов'язані з проведенням ветеринарно-санітарної експертизи, протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року регулювалися, зокрема:

- Законом України «Про безпечність та якість харчових продуктів» (у редакції, яка була чинна протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року) (далі – Закон про безпечність та якість харчових продуктів);

- Законом України «Про ветеринарну медицину» (у редакції, яка була чинна протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року) (далі – Закон про ветеринарну медицину);

- Порядком відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14.06.2002 № 833 (далі – Порядок № 833);

- Порядком формування тарифів на ветеринарні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 04.11.2009 № 1167 (у редакції, яка була чинна протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року) (далі – Порядок № 1167);
- Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з ветеринарної практики, затверджених наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і Міністерства аграрної політики України від 02.07.2001 № 94/186 (у редакції, яка була чинна протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року) (далі – Ліцензійні умови);
- Порядком видачі ветеринарних документів, затвердженим наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 13.04.2009 № 85 (у редакції, яка була чинна протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року) (втратив чинність з 24.10.2014) (далі – Порядок № 85).

(30) Відповідно до частини восьмої статті 34 Закону про безпечність та якість харчових продуктів власники потужностей (об'єктів) мають право реалізовувати лише ту продукцію тваринного походження, що вироблена під державним ветеринарно-санітарним контролем та наглядом (у межах компетенції) та дозволена для реалізації або зберігання з оформленням за необхідності відповідних ветеринарних документів, що засвідчують її безпеку.

(31) Згідно з частинами першою та другою статті 32 Закону про ветеринарну медицину одержання ветеринарних документів для переміщення тварин, продукції тваринного походження, інших об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду здійснюється з метою охорони території України від занесення хвороб тварин з території інших держав або карантинних зон та захисту населення від хвороб, спільних для тварин і людей, а також недопущення наявності залишкових кількостей ветеринарних препаратів та забруднюючих речовин у продуктах тваринного походження і кормах.

(32) Об'єкти державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду супроводжуються такими ветеринарними документами:

- 1) міжнародні ветеринарні сертифікати (для країн СНД – ветеринарні свідоцтва форми № 1, № 2 та № 3) – при переміщенні за межі України;
- 2) ветеринарні свідоцтва (для України – форми № 1 та № 2) – при переміщенні за межі території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, районів, міст;
- 3) ветеринарні довідки – при переміщенні в межах району.

(33) Тобто, отримання ветеринарного свідоцтва є обов'язковою умовою для здійснення суб'єктами господарювання переміщення продукції тваринного походження за межі території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, районів, міст з метою її подальшої реалізації.

(34) Порядок № 85 розроблено на виконання вимог статті 32 Закону про ветеринарну медицину, яким встановлено форми міжнародних ветеринарних сертифікатів, ветеринарних свідоцтв, ветеринарних довідок. Цей порядок регулює питання видачі міжнародних ветеринарних сертифікатів, ветеринарних свідоцтв, ветеринарних довідок.

(35) Відповідно до пунктів 1.3, 2.1, 2.2 та 3.1 Порядку № 85 міжнародні ветеринарні сертифікати, ветеринарні свідоцтва, ветеринарні довідки видаються державними інспекторами ветеринарної медицини або уповноваженими лікарями ветеринарної медицини фізичним, юридичним особам та фізичним особам - підприємцям.

(36) Розгляд питання про видачу ветеринарного документа здійснюється за ініціативою заявника або уповноваженої ним особи. З цією метою державним інспекторам ветеринарної медицини або уповноваженим чи ліцензованим лікарям ветеринарної медицини подаються документи, що підтверджують ветеринарно-санітарний стан товару і благополуччя місцевості його походження (ветеринарні документи, експертні висновки державних лабораторій ветеринарної медицини).

(37) Підставою для видачі ветеринарного документа є **безпосередній огляд товару**.

(38) Посадова особа при видачі ветеринарного документа засвідчує тільки те, у чому особисто переконана, або те, що підтверджується іншими ветеринарними документами встановленої форми, виданими ветеринарними фахівцями, що мають право на оформлення цих документів.

(39) Згідно із частиною тринадцятою статті 62 Закону про ветеринарну медицину ветеринарні документи видаються **за умови обов'язкового дослідження у державних установах ветеринарної медицини продуктів тваринного походження**, неїстівних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів та кормів.

(40) Отже, під час прийняття рішення про видачу ветеринарного свідоцтва враховується, зокрема, ветеринарно-санітарний стан товару. При цьому, видача цього ветеринарного документа проводиться **на підставі експертних висновків державних лабораторій ветеринарної медицини та безпосереднього огляду товару** (органолептична оцінка).

4. Визначення монопольного (домінуючого) становища

(41) Визначення становища Броварської РДЛВМ на ринку послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області здійснено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики та статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(42) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано виходячи з фактичних обставин справи, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(43) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання, конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання.

(44) Під час визначення об'єктів аналізу Відділення виходило з того, що підставою для початку розгляду цієї справи стало виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Лікарні за результатами розгляду Відділенням заяви ТОВ «Ромпас» щодо можливого порушення законодавства про захист економічної

конкуренції під час надання послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області.

(45) Тобто об'єктом аналізу для визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- суб'єкт господарювання – Лікарня;
- товар – послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області;

Інша господарська діяльність Броварської РДЛВМ, крім надання вказаних послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Складання переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи

(46) Згідно з пунктом 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(47) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації тощо.

(48) Статтею 1 Закону про ветеринарну медицину визначено, що:

- *ветеринарно-санітарна експертиза* – **комплекс необхідних** лабораторних та **спеціальних досліджень** (вірусологічних, бактеріологічних, хіміко-токсикологічних, патолого-анатомічних, гістологічних, паразитологічних, радіологічних), які проводяться спеціалістами державної служби ветеринарної медицини або уповноваженими лікарями ветеринарної медицини, щодо безпечності продуктів тваринного, а на агропродовольчих ринках – і рослинного походження, репродуктивного матеріалу, біологічних продуктів, ветеринарних препаратів, субстанцій, кормових добавок, преміксів та кормів, включаючи аналіз виробничої технології та технологічного обладнання щодо відповідності ветеринарно-санітарним заходам;

- *висновок державної ветеринарно-санітарної експертизи (експертний висновок)* – **документ, виданий державною або уповноваженою лабораторією ветеринарної медицини, який засвідчує безпечність продуктів тваринного походження, репродуктивного матеріалу, біологічних продуктів, ветеринарних препаратів, субстанцій, кормових добавок, преміксів та кормів.**

(49) Порядок № 1167 визначає механізм формування тарифів на ветеринарні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини, які повністю утримуються за рахунок державного бюджету.

(50) Відповідно до підпункту 3 пункту 2 Порядку № 1167 ветеринарні послуги, на які формуються тарифи, зокрема, включають лабораторну діагностику та ветеринарно-санітарну експертизу, а саме проведення таких **досліджень**:

- **органолептичних;**
- фізико-хімічних і біохімічних;
- бактеріологічних;
- хіміко-токсикологічних;
- радіологічних;

- імунологічних;
- патоморфологічних;
- гістологічних;
- паразитологічних;
- вірусологічних;
- серологічних;
- гематологічних;
- іонометричних;
- мікологічних;
- радіоімуних.

(51) Між Заявником та Лікарнею був укладений, зокрема, договір (*інформація доступ до якої обмежено*) про надання послуг офіційними лікарями (далі – Договір), предметом якого є надання ветеринарних та адміністративних послуг офіційними лікарями Броварської РДЛВМ, в тому числі **проведення** лабораторних досліджень, **ветеринарно-санітарної експертизи**, оцінки якості та безпеки продукції тваринного походження (сировини, продукції, оброблених і необроблених харчових продуктів) та інших підконтрольних вантажів з оформленням відповідного висновку (акт вибракування або ветеринарний документ на реалізацію).

(52) Отже, товаром, щодо якого визначалось монопольне (домінуюче) становище Броварської РДЛВМ, є послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи.

4.2.2. Складання переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп)

(53) Згідно із статтею 1 Закону про ветеринарну медицину об'єктами державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду є товари, потужності (об'єкти), засоби ветеринарної медицини, засоби догляду за тваринами та супутні об'єкти.

(54) Наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 26.01.2010 № 30 затверджено переліки товарів, що підлягають супроводженню ветеринарними документами, зокрема:

- Перелік продукції тваринного походження, кормів і кормових добавок, що підлягають супроводженню ветеринарним свідоцтвом форми № 2, до якого увійшли:

1. М'ясо, отримане від домашніх, диких і морських тварин і птиці (далі – тварини) та сирі продукти його переробки.
2. Субпродукти, отримані від забою тварин, шпик, жири нетоплені та топлені, кров сушена і консервована й інші продукти продовольчого призначення.
3. Ковбасні вироби й інші продукти, отримані з м'яса.
4. Харчовий желатин, альбумін, казеїн.
5. Молоко й молочні продукти.
6. Мед бджолиний, продукти бджільництва.
7. Риба, ракоподібні, інші гідробіонти та продукти їхньої переробки з харчовою і кормовою метою.
8. Яйця птиці продовольчі, яєчний порошок і яєчний меланж.
9. Усі види кормів і кормових добавок для тварин, у тому числі зерно фуражне, комбікорм, макуха, премікси, кормові суміші, жом, коренеплоди, бульбоплоди у разі їх експорту та імпорту.

(55) Порядок № 833 визначає механізм відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження, що підлягає державному ветеринарно-санітарному контролю, для проведення ветеринарно-санітарної експертизи і досліджень з метою визначення показників її якості та безпеки.

(56) Відповідно до пункту 2 Порядку № 833 дія цього порядку поширюється на всі підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, а також на фізичних осіб, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою, транспортуванням та реалізацією, в тому числі експортом чи імпортом продукції.

(57) У зв'язку з чим, покупцями (споживачами) послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи є суб'єкти господарювання, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою, транспортуванням та реалізацією продукції, зокрема тваринного походження.

(58) З урахуванням наведених у статті 1 Закону про ветеринарну медицину визначень термінів, ветеринарно-санітарна експертиза проводиться **спеціалістами державної служби ветеринарної медицини або уповноваженими лікарями ветеринарної медицини**, а висновок державної ветеринарно-санітарної експертизи (експертний висновок) видається **державною або уповноваженою лабораторією ветеринарної медицини**.

(59) Статтею 1 Закону про ветеринарну медицину визначено, що:

- *лабораторія ветеринарної медицини* – належним чином обладнана та акредитована Національною агенцією з акредитації або відповідним органом з акредитації іноземної країни лабораторія, укомплектована спеціально підготовленим персоналом, компетентним здійснювати відповідні технічні процедури, та **очолювана лікарем ветеринарної медицини**;

- *уповноважена лабораторія* – акредитована лабораторія ветеринарної медицини, уповноважена відповідним державним органом випробовувати (вимірювати параметри, аналізувати) неїстівні продукти тваринного походження, продукти тваринного походження, репродуктивний матеріал, патологічний матеріал, ветеринарні препарати, субстанції, кормові добавки, премікси, корми тощо відповідно до спеціальних методів і процедур, визначених вітчизняними чи міжнародними стандартами, інструкціями та рекомендаціями;

- *спеціалісти ветеринарної медицини* – лікарі та фельдшери ветеринарної медицини, які мають відповідний диплом та здійснюють діяльність з профілактики, оздоровлення, діагностики і лікування тварин, проведення ветеринарно-санітарної експертизи або іншу ветеринарну діяльність;

- *уповноважений (офіційний) лікар ветеринарної медицини* – лікар ветеринарної медицини, уповноважений Державним департаментом ветеринарної медицини з державною інспекцією ветеринарної медицини (припинено з 10.11.2011) (далі – Департамент) здійснювати певні функції державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду;

- *ліцензований лікар ветеринарної медицини* – лікар ветеринарної медицини, який постійно **працює в закладі ветеринарної медицини** чи ветеринарній аптеці, або фізична особа - підприємець, яка має кваліфікацію лікаря ветеринарної медицини та **отримала ліцензію на здійснення певних видів діяльності в галузі ветеринарної медицини**.

(60) Згідно з пунктом 3 Порядку № 833 дослідження зразків продукції проводиться **спеціалістами Центральної, республіканської Автономної Республіки Крим, обласних, міжобласних, міських, районних та міжрайонних державних лабораторій ветеринарної медицини (державні лабораторії ветеринарної медицини)**.

(61) Пунктом 2.2.3 Ліцензійних умов передбачено, що для проведення лабораторно-клінічних (вірусологічних, бактеріологічних, хіміко-токсикологічних, патолого-анатомічних, гістологічних, паразитологічних, радіологічних та інших) досліджень, з метою діагностики хвороб тварин суб'єкт господарської діяльності за власним вибором укладає угоду з **однією з державних лабораторій ветеринарної медицини (районною,**

міською, обласною, міжобласною, зональною, республіканською Автономної Республіки Крим, Центральною або іншою акредитованою лабораторією).

(62) При цьому, відповідно до частин першої, третьої, одинадцятої та тринадцятої статті 62 (**Державні та уповноважені лабораторії**) Закону про ветеринарну медицину лабораторну діагностику хвороб тварин та оцінку ветеринарно-санітарного стану продуктів тваринного походження, неїстівних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води для тварин, а також періодичного контролю за показниками якості та безпечності здійснюють **Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи і його філіали в Автономній Республіці Крим, областях, а також регіональні, міжобласні, міські, районні, міжрайонні державні лабораторії ветеринарної медицини та інші лабораторії, уповноважені на проведення необхідних досліджень** відповідно до порядку, встановленого Департаментом. Дослідження проводяться згідно з рекомендаціями, інструкціями та стандартами відповідних міжнародних або вітчизняних організацій.

(63) **Лабораторії інших установ ветеринарної медицини**, науково-дослідних інститутів, вищих навчальних закладів та **інших юридичних осіб також можуть здійснювати лабораторні дослідження** відповідно до повноважень, наданих Департаментом.

(64) Усі лабораторії, зазначені в цій статті, **підлягають акредитації** Національним агентством з акредитації України або органом з акредитації іноземної держави згідно з відповідним національним або міжнародним законодавством.

(65) Ветеринарні документи видаються за умови обов'язкового дослідження у **державних установах ветеринарної медицини** продуктів тваринного походження, неїстівних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів та кормів.

(66) Статтею 1 Закону про ветеринарну медицину визначено, що **державні установи ветеринарної медицини** – установи ветеринарної медицини, що здійснюють профілактичні, діагностичні, лікувальні та інші протиепізоотичні заходи, лабораторні дослідження щодо безпечності товарів, науково-дослідні та контрольні роботи, на які покладено контрольно-наглядові функції в галузі ветеринарної медицини, або уповноважені на здійснення таких функцій.

(67) Під час розгляду справи № 738/15-р-02-06-13 Відділенням було встановлено, що протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області **крім Броварської РДЛВМ** надавали, зокрема, **Регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини в Київській області** (з 24.01.2017 змінено найменування на Регіональна державна лабораторія Держпродспоживслужби в м. Києві та Київській області, з 14.05.2018 знаходиться в стані припинення юридичної особи) (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація доступ до якої обмежено*)) та **Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-дослідної медицини** (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація доступ до якої обмежено*)).

(68) Таким чином, основними учасниками ринку послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області є:
- продавці (постачальники) – державні установи ветеринарної медицини (Броварська РДЛВМ, Регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини в Київській області, Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-дослідної медицини тощо);

- покупці (споживачі) – суб'єкти господарювання, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою, транспортуванням та реалізацією продукції в межах м. Бровари та Броварського району Київської області.

4.3. *Визначення товарних меж ринку*

(69) У пункті 1.3 Методики визначено, що:

- *ринку товару (товарний ринок)* – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція;
- *товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

(70) Пунктами 5.1. та 5.2. Методики визначено, що товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(71) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(72) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(73) З урахуванням тієї обставини, що для здійснення суб'єктами господарювання переміщення продукції тваринного походження за межі території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, районів, міст з метою її подальшої реалізації, необхідно було отримати ветеринарне свідоцтво, видача якого проводилася на підставі експертних висновків державних лабораторій ветеринарної медицини, послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару не мають товарів - замінників.

(74) У зв'язку з чим, товарними межами ринку є послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи.

4.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

(75) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

(76) Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначається шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товару є неможливим або недоцільним.

(77) При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

(78) Додатком до Договору конкретизовано перелік послуг Лікарні та їх вартість, яка визначена відповідно до тарифів, що затверджені наказом Головного управління ветеринарної медицини в Київській області (*інформація доступ до якої обмежено*) «Про затвердження тарифів за ветеринарні послуги, які надаються **установами ветеринарної медицини Київської області**», зареєстрованого в Головному управлінні юстиції у Київській області (*інформація доступ до якої обмежено*) (далі – Наказ № 19).

(79) При цьому, відповідно до пункту 4 Порядку № 833 відбір зразків усіх видів продукції проводиться **в місцях її виробництва, зберігання, транспортування та реалізації** з видачою ветеринарного свідоцтва форми № 2. У разі виникнення підозри щодо належної якості та безпеки зразки продукції відбираються повторно **у місцях зберігання або реалізації**. До виконання цієї роботи залучаються спеціалісти державної установи ветеринарної медицини, які визначають державну лабораторію ветеринарної медицини для дослідження зразків. Відбір зразків продукції проводиться за обов'язкової присутності власника (його представника).

(80) Листом від 21.01.2022 № 01-21/13 (вх. Відділення від 24.01.2022 № 60-01/235) Лікарня повідомила, що протягом 2011 – 2012 років надавала послуги з ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області.

(81) З метою достатнього обґрунтування визначення територіальних (географічних) меж відповідного ринку, зокрема, для дослідження можливості отримання послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи у суміжних регіонах, Відділенням було направлено:

- до суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного походження (потенційні споживачі послуг Лікарні), вимогу про надання інформації від 18.05.2023 № 60-02/2247 (за реєстром 5 шт.);
- до державних лікарень ветеринарної медицини (потенційні конкуренти Лікарні) вимогу про надання інформації від 19.05.2023 № 60-02/2261 (за реєстром 4 шт.);
- до державних лабораторій ветеринарної медицини (потенційні конкуренти Лікарні) вимогу про надання інформації від 03.07.2023 № 60-02/2874 (за реєстром 4 шт.).

(82) За результатами узагальнення отриманої інформації Відділенням встановлено, що протягом 2011 - 2012 років суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з оптової та роздрібною реалізації продуктів харчування тваринного походження, отримували послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи від державних установ ветеринарної медицини (державних лабораторій ветеринарної медицини та державних лікарень ветеринарної медицини), які здійснюють таку діяльність у межах певної адміністративно-територіальної одиниці (місто обласного значення, район) або ширших територіальних меж (область, вся територія України).

(83) Так, зокрема, листом від 31.05.2023 № 158 (вх. Відділення від 05.06.2023 № 60-01/1906) Бориспільська районна державна лікарня ветеринарної медицини (далі – Бориспільська РДЛВМ) та листом від 06.06.2023 № 01-03/185 (вх. Відділення від 12.06.2023 № 60-01/1991) Вишгородська районна державна лікарня ветеринарної медицини (далі – Вишгородська РДЛВМ) повідомили Відділенню, що суб'єкти господарювання, зареєстровані за межами Бориспільського та Вишгородського районів

Київської області (відповідно), не можуть звернутись до цих державних лікарень ветеринарної медицини для отримання послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи, оскільки вказані послуги надаються **в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці**.

(84) Бориспільська РДЛВМ та Вишгородська РДЛВМ повідомили Відділенню, що під час надання послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах відповідних територіальних межах враховували, зокрема, Положення про управління ветеринарної медицини в містах обласного значення, районах, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 04.05.2012 № 257 (у редакції, яка діяла до 01.04.2016) (далі – Положення № 257).

(85) Згідно з пунктом 1 Положення № 257 управлінню ветеринарної медицини підпорядковуються державні підприємства, установи та організації ветеринарної медицини, що розташовані **на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці** і належать до сфери управління Держветфітослужби (наразі функції якої виконує Держпродспоживслужба).

(86) Повноваження управлінь ветеринарної медицини поширюються **на територію міст обласного значення, районів**.

(87) Відповідно до пункту 3 Положення № 257 завданням управління ветеринарної медицини є реалізація повноважень Держветфітослужби **на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці**.

(88) Згідно з абзацом третім пункту 4.2 Положення № 257 управління ветеринарної медицини відповідно до покладених на нього завдань здійснює державний ветеринарно-санітарний нагляд за проведенням ветеринарно-санітарної експертизи на потужностях (об'єктах), які використовуються для виробництва, переробки, зберігання та обігу тварин, харчових продуктів, а також на агропродовольчих ринках.

(89) При цьому, відповідно до підпункту 14 пункту 5 Положення про районні державні лікарні ветеринарної медицини, затвердженого наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 28.10.2008 № 238, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.11.2008 за № 1119/15810 (у редакції, яка була чинна протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року), районні державні лікарні ветеринарної медицини відповідно до покладених на них завдань безпосередньо, а також через свої структурні підрозділи проводять заходи щодо профілактики і ліквідації хвороб тварин (крім випадків, передбачених у статті 98 Закону про ветеринарну медицину), лікування тварин, які страждають на хвороби та недуги, лабораторних досліджень, ветеринарно-санітарної експертизи товарів, видача відповідних ветеринарних документів здійснюється за рахунок їх власників згідно з тарифами відповідно до статті 99 Закону про ветеринарну медицину.

(90) Отже, за інформацією Бориспільської РДЛВМ та Вишгородської РДЛВМ, якщо потенційний споживач послуг здійснює свою діяльність у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці, для отримання послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи, він може звернутись лише до відповідної державної лікарні ветеринарної медицини, крім випадків якщо такий суб'єкт господарювання має намір або бажання проводити ветеринарно-санітарну експертизу у іншій акредитованій лабораторії, яка має ширшу сферу досліджень.

(91) Разом з тим, під час визначення територіальних (географічних) меж послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи, зокрема продуктів тваринного походження, необхідно врахувати:

- можливість щодо переміщення попиту/пропозиції на товар (товарну групу) між територіями, які за припущенням входять до одного географічного ринку, зокрема необхідність **збереження рівня якості та споживчих властивостей товару** (товарної групи) при транспортуванні;
- рівень транспортних витрат, включаючи особливості транспортування товару (товарної групи);
- наявність торгових, складських приміщень, зручностей виконання вантажно-розвантажувальних робіт, можливостей виконання передпродажної підготовки.

(92) При цьому, необхідно зазначити, що продукти тваринного походження (основний об'єкт проведення ветеринарно-санітарної експертизи Броварською РЛДВМ на замовлення Заявника) мають невеликий строк зберігання та швидко псуються. Отже, для збереження рівня якості та споживчих властивостей цього товару необхідно дотримуватися певних вимог транспортування та подальшого зберігання такої продукції, що потребує додаткових фінансових затрат суб'єктів господарювання.

(93) Так, зокрема, листом від 01.06.2023 № 814/777юв (вх. Відділення від 01.06.2023 № 60-01/1855) ТОВ «Еко» повідомило Відділенню, що під час здійснення діяльності з оптової та роздрібною реалізації продуктів харчування тваринного походження у період 2011 – 2012 років воно зверталось до державних установ ветеринарної медицини для отримання послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи. Ці послуги надавали державні установи **в межах населених пунктів та районів, у яких були розміщені магазини цього суб'єкта господарювання**, що здійснювали діяльність, пов'язану з виробництвом харчової продукції безпосередньо на своїй потужності.

(94) Таким чином, з огляду на недоцільність отримання суб'єктами господарювання (споживачами) послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в адміністративних одиницях (районах), які не співпадають з територією їх діяльності, територіальними межами досліджуваного ринку визначено м. Бровари та Броварський район Київської області.

4.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

(95) У пункті 1.3 Методики визначено, що часові межі ринку – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.

(96) Згідно з пунктами 7.1. та 7.2 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

(97) У випадках, коли період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є більшим, ніж один рік, як часові межі ринку як правило визначається проміжок часу, який дорівнює від одного до трьох зазначених періодів обороту капіталу.

(98) Як було зазначено вище, Наказом № 19 визначено тарифи на ветеринарні послуги (в тому числі послуги з ветеринарно-санітарної експертизи), які надаються **установами ветеринарної медицини Київської області**. Пунктом 3 Наказу № 19 передбачено, що цей наказ набирає чинності після його реєстрації в Головному управлінні юстиції у Київській області та доведення тарифів до відома населення.

(99) Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 31.10.2012 № 666 «Про затвердження розмірів плати за послуги з питань ветеринарної медицини, захисту рослин, охорони прав на сорти рослин, які надаються **органами та установами**,

що входять до сфери управління Державної та фітосанітарної служби», зареєстрованого 23.11.2012 за № 1964/22276 (далі – Наказ № 666), введено в дію нові тарифи на вказані послуги. Пунктом 4 Наказу № 666 передбачено, що цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування. Набрання чинності Наказу № 666 відбулось 14.12.2012.

(100) У зв'язку з тим, що дія Наказу № 19 поширюється лише на установи ветеринарної медицини Київської області, а дія Наказу № 666 – на всі органи та установи, що входять до сфери управління Державної та фітосанітарної служби (тобто які знаходяться на всій території України), часовими межами ринку послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області, визначено період з **травня 2011 року по грудень 2012 року** (період дії Наказу № 19, яким було встановлено тарифи на ветеринарні послуги установ ветеринарної медицини Київської області, в тому числі Броварської РДЛВМ), тобто проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

4.6. *Визначення бар'єрів для вступу на ринок*

(101) Пунктом 1.3. Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

(102) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(103) Пунктом 1.1 Ліцензійних умов передбачено, що ці ліцензійні умови розроблені відповідно до Законів України «Про ветеринарну медицину», «Про захист прав споживачів», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», інших актів законодавства.

(104) Дія Ліцензійних умов поширюється **на всіх суб'єктів господарської діяльності**, що зареєстровані у встановленому законодавством порядку як юридичні особи незалежно від їх організаційно-правової форми та форм власності, **що ведуть господарську діяльність**

з ветеринарної практики, а також на фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють діяльність у зазначеній галузі.

(105) Згідно із статтею 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» ветеринарна практика як вид господарської діяльності підлягає ліцензуванню.

(106) Відповідно до пункту 1.2. Ліцензійних умов *ветеринарна практика* – вид господарської діяльності із здійснення діагностичної, профілактичної, оздоровчої, лікувальної роботи у тваринництві, **ветеринарно-санітарної експертизи** у тваринницькій та рослинної продукції або з надання інших ветеринарних послуг.

(107) Пунктом 1.3 Ліцензійних умов визначено, що ліцензія на здійснення ветеринарної практики – документ державного зразка, який засвідчує право ліцензіата на провадження господарської діяльності з ветеринарної практики протягом визначеного строку та за умови виконання ним Ліцензійних умов.

(108) Отже, для надання послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи суб'єкт господарювання повинен мати ліцензію для проведення діяльності в сфері ветеринарної медицини, що є адміністративним бар'єром для нових потенційних учасників, які матимуть на меті надавати послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи.

4.7. Визначення загального обсягу ринку та розрахунок частки відповідача на ньому, визначення потенційних конкурентів

(109) Згідно з пунктом 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(110) Протягом 2010 – 2016 років регулювання у сфері ветеринарії, виробництва ветеринарних препаратів, безпечності харчових продуктів тощо послідовно здійснювалось наступними органами влади:

- Державним комітетом ветеринарної медицини України;
- Держветфітослужбою;
- Держпродспоживслужбою (є регулятором на сьогодні).

(111) Держпродспоживслужба створена згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». Територіальні органи Держпродспоживслужби були утворені постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1092. Держпродспоживслужба офіційно розпочала роботу і приступила до виконання своїх функцій відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 260-р «Питання Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів».

(112) При цьому, листом від 14.09.2020 № Вих-10-01.4/7505-20 (вх. Відділення від 15.09.2020 № 60-01/3396) Головне управління Держпродспоживслужби в Київській області зазначило, що воно є правонаступником Головного управління ветеринарної медицини в Київській області. Однак, всі ліцензійні справи суб'єктів господарювання, яким Головним управлінням ветеринарної медицини в Київській області було видано ліцензії на провадження господарської діяльності з ветеринарної практики у період з 15.12.2009 по 28.06.2015 були передані до Держветфітослужби згідно з актом приймання-передачі ліцензійних справ.

(113) З метою з'ясування загального обсягу ринку послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області у період з травня 2011 року по грудень 2012 року у Відділення виникла необхідність в отриманні інформації від Держветфітослужби.

(114) У зв'язку з чим, листом від 23.05.2023 № 60-02/921е Відділення звернулось до Антимонопольного комітету України з метою надання методичної допомоги, шляхом надсилання відповідного запиту до центрального органу виконавчої влади, а саме Держветфітослужби.

(115) Листом від 30.05.2023 № 126-26.13/01-7160е Антимонопольним комітетом України було направлено запит до Держветфітослужби. Однак, конверт з вказаним листом було повернено (причина – адресат відсутній за вказаною адресою).

(116) При цьому, як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України **перебуває в стані припинення юридичної**

особи з 21.05.2015, у зв'язку із внесенням рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи в результаті її ліквідації.

(117) Крім того, необхідно звернути увагу на те, що відповідно до пункту 44.3 статті 44 Податкового кодексу України платники податків зобов'язані забезпечити зберігання первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, інформації, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом визначених законодавством строків, але не менше:

- 2555 днів (**7 років**) – для документів та інформації, необхідних для здійснення податкового контролю;
- 1095 днів (**3 роки**) – для документів, пов'язаних з виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, включаючи дозвільні документи.

(118) Згідно із статтею 336 Переліку типових документів, що створюються під час діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 № 578/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.04.2012 за № 571/20884, первинні документи і додатки до них, що фіксують факт виконання господарських операцій і стали підставою для записів у реєстрах бухгалтерського обліку та податкових документах (касові, банківські документи, ордери, повідомлення банків і переказні вимоги, виписки банків, корінці квитанцій, банківських чекових книжок, наряди на роботу, акти про приймання, здавання і списання майна й матеріалів, квитанції і накладні з обліку товарно-матеріальних цінностей, рахунки-фактури, авансові звіти тощо), мають зберігатися протягом **3 років**.

(119) У зв'язку з чим, листом від 11.07.2023 № 01-23/229 (вх. Відділення від 11.07.2023 № 60-01/2342) Броварська РДЛВМ повідомила про неможливість надання до Відділення інформації про обсяги наданих Лікарнею послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи у період з травня 2011 року по грудень 2012 року. При цьому, в матеріалах справи № 738/15-р-02-06-13 наявна інформація про обсяги наданих Лікарнею послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи лише за 2012 рік, що не є достатнім для здійснення належного розслідування у цій справі.

(120) Таким чином, отримати інформацію щодо повного переліку державних установ ветеринарної медицини та обсягу наданих ними послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області у період з травня 2011 року по грудень 2012 року, а також визначити частку Броварської РДЛВМ на цьому ринку **наразі не можливо**.

4.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(121) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
- не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

(122) Як було зазначено вище, встановити частку Броварської РДЛВМ на ринку послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області **у період з травня 2011 року по грудень 2012 року не вбачається за можливе.**

(123) Як наслідок, Відділенням за результатами розгляду справи **не доведено, що Лікарня у період з травня 2011 року по грудень 2012 року займала монополільне (домінуюче) становище на ринку** послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи в межах м. Бровари та Броварського району Київської області.

5. Обставини справи

(124) Відповідно до матеріалів Заяви та іншої наданої Заявником інформації ТОВ «Ромпас», зокрема протягом 2011 – 2012 років, здійснювало господарську діяльність, пов'язану із (*інформація доступ до якої обмежено*) за адресою: (*інформація доступ до якої обмежено*). Заявник використовував складські приміщення, в яких здійснювалася розфасовка, зберігання, розподіл по торгових точках, відвантаження покупцям продовольчих товарів, в тому числі продукції тваринного походження.

(125) Під час здійснення діяльності з (*інформація доступ до якої обмежено*) Заявник систематично звертався до Броварської РДЛВМ для отримання ветеринарних документів (ветеринарних свідоцтв для України форми № 1 і № 2, ветеринарних довідок) на відповідні партії товарів.

(126) Як було зазначено вище, між Заявником та Лікарнею був укладений, зокрема Договір, додатком до якого було конкретизовано перелік послуг, що надаються Лікарнею та їх вартість, а саме:

- ветеринарні послуги:
  - ветсанекспертиза та оформлення невеликих (до 1 тонни) партій підконтрольних службі ветмедицини вантажів та таких, що не ввійшли до перерахованих у тарифах – 27,70 грн з ПДВ;
  - ветсанекспертиза та оформлення на відправку партії підконтрольних ветеринарній медицині вантажів окрім видачі ветеринарного свідоцтва **на кожну одиницю транспорту** – 110,50 грн з ПДВ;
  - ветсанекспертиза яєць (понад 100 штук) – 8,30 грн з ПДВ;
  - ветсанекспертиза твердого сиру (1 партія) – 5,50 грн з ПДВ;
  - ветсанекспертиза масла вершкового топленого – 5,50 грн з ПДВ;
- адміністративні послуги:
  - видача ветеринарних свідоцтв (для України – форми № 1 та № 2) – під час переміщення за межі території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, районів, міст – 18,00 грн без ПДВ;
  - видача ветеринарних довідок – під час переміщення товарів та живих тварин в межах району – 14,46 грн без ПДВ.

(127) За інформацією Заявника, продукція тваринного походження, яка поступала до розподільчого центру (складів) ТОВ «Ромпас», супроводжувалася всіма необхідними документами від виробника, зокрема, посвідченнями про якість, ветеринарними свідоцтвами виробника, висновками експертних досліджень. В розподільчому центрі Заявника продукція ділилася на менші партії та відправлялася до магазинів по всій території України.

(128) Надані виробником документи переглядали ветеринарні лікарі Броварської РДЛВМ та на основі них виписували ветеринарні свідоцтва для ТОВ «Ромпас» на партії товарів, які відправлялися до магазинів Заявника. При цьому, відбір зразків

продукції для проведення лабораторних досліджень, як і самі лабораторні дослідження ветеринарні, лікарі Броварської РДЛВМ не проводили.

(129) Так при отриманні товару від постачальника (наприклад м'ясо вагою 20 тон) за адресою: (інформація доступ до якої обмежено) Заявник розподіляв товар значно меншими обсягами по магазинах (наприклад по 1 тоні в кожний магазин). В такому випадку Броварська РДЛВМ вимагала від Заявника сплати вартості за видачу 20 ветеринарних свідоцтв та 20 нібито наданих послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи.

(130) У зв'язку з наведеним, Заявник просив Відділення, зокрема:

- визнати дії Лікарні щодо стягнення плати за послуги з ветеринарно-санітарної експертизи при кожній виписці ветеринарного свідоцтва, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке призвело до ущемлення інтересів ТОВ «Ромпас» та може призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання;
- зобов'язати Броварську РДЛВМ припинити вказане порушення;
- вжити інших передбачених законодавством заходів для усунення наслідків цього порушення.

(131) Листом від 09.07.2012 № 15-3-3-18/6246 Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України надала ТОВ «Ромпас» роз'яснення про те, що безпосередній огляд товару, який є підставою для видачі ветеринарного свідоцтва, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1348 «Деякі питання надання послуг Державною ветеринарною та фітосанітарною службою, органами та установами, що належать до сфери її управління» віднесено до переліку платних послуг. Розмір плати за надання послуг, що належать до сфери управління Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, з питань ветеринарної медицини, в тому числі щодо огляду та оцінки ветеринарно-санітарного стану товару, мають бути визначені найближчим часом після завершення процедури погодження в Мінекономрозвитку та Мінфіні. Станом на дату направлення цього листа тарифи на ветеринарні послуги розробляються окремо по кожному регіону (області, району) у відповідності до Порядку № 1167.

(132) Головне управління ветеринарної медицини в Київській області Наказом № 19 затвердило тарифи за ветеринарні послуги, які надаються установами ветеринарної медицини Київської області (далі – Тарифи), зокрема, в наступних розмірах:

- ветсанекспертиза та оформлення невеликих (до 1 тонни) партій підконтрольних службі ветмедицини вантажів та таких, що не ввійшли до перерахованих у тарифах – 27,70 грн з ПДВ (пункт 170 Тарифів);
- ветсанекспертиза та оформлення на відправку партії підконтрольних ветеринарній медицині вантажів окрім видачі ветеринарного свідоцтва на кожную одиницю транспорту – 110,50 грн з ПДВ (пункт 165 Тарифів).

(133) Як видно з наведеного, розміри тарифів на проведення Лікарнею ветсанекспертизи та оформлення партій підконтрольних службі ветеринарної медицини вантажів розраховані в залежності від обсягу партій. Тобто, проведення Лікарнею ветсанекспертизи продукції, наприклад, м'яса, вагою менше тони, коштує 27,70 грн за 1 партію; вагою більше тони – 110,50 грн за 1 партію.

(134) Згідно з поясненнями Броварської РДЛВМ (лист від 12.03.2013 № 79) надання платних ветеринарних послуг включає виконання таких робіт, як проведення офіційним лікарем органолептичної оцінки (дослідження якості продукції за допомогою органів чуття) кожної партії продукції.

(135) Як було зазначено вище, ветеринарно-санітарна експертиза включає в себе комплекс необхідних лабораторних та спеціальних досліджень, які проводяться

спеціалістами державної служби ветеринарної медицини або офіційними ветеринарними лікарями, щодо визначення якості та безпеки продукції.

(136) За наявною у Відділення інформацією з відкритих джерел, зокрема в мережі Інтернет, при проведенні ветеринарно-санітарної експертизи всю продукцію оглядають та досліджують органолептично. Під час ветеринарно-санітарного контролю продукції за допомогою органолептичного методу звертають увагу на її зовнішній вигляд, форму, розмір, колір, консистенцію, запах, смак, наявність чи відсутність пошкоджень. Органолептична оцінка має вирішальне значення при проведенні контролю якості продукту. Після виконання ветеринарно-санітарного контролю спеціалісти державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на основі проведених досліджень та оцінки видають ветеринарно-санітарний висновок щодо використання продукції.

(137) При цьому, відповідно до абзацу другого пункту 6 Порядку № 833 *партією сировини та продуктів тваринного походження є будь-яка кількість продукції одного виду, найменування, дати виготовлення, способу обробки, сорту, одного підприємства-виробника, однієї зміни виготовлення з дотриманням того самого технологічного режиму.*

(138) Листом від 12.03.2013 № 79 Броварська РДЛВМ надала пояснення на основі таких умовних прикладів щодо дій Лікарні, які вчиняються при наданні платних послуг замовникам.

(139) Приклад 1. У разі звернення суб'єкта господарювання до Лікарні за видачою ветеринарного свідоцтва форми № 2 на партію підконтрольного ветеринарній медицині вантажу вагою 10 тон з подальшим розподіленням продукції на 5 окремих точок для реалізації (по 2 тони на кожну точку) дії Лікарні полягають у наступному:

1) виконується 5 адміністративних послуг, а саме: видається 5 шт. ветеринарних свідоцтв форми № 2 за тарифом 18,09 грн за 1 шт. Всього до сплати до бюджету – $18,09 * 5 = 90,45$ грн без ПДВ.

2) виконується 5 ветеринарних послуг, а саме: проведення органолептичної оцінки партії продукції за тарифом 110,50 грн за 1 послугу. Всього до сплати на рахунок Лікарні – $110,50 * 5 = 552,50$ грн.

(140) Приклад 2. У разі звернення суб'єкта господарювання до Лікарні за видачою ветеринарного свідоцтва форми № 2 на партію підконтрольного ветеринарній медицині вантажу вагою 900 кг з подальшим розподіленням продукції на 5 окремих точок для реалізації дії Лікарні полягають у наступному:

1) виконується 5 адміністративних послуг, а саме: видається 5 шт. ветеринарних свідоцтв форми № 2 за тарифом 18,09 грн за 1 шт. Всього до сплати до бюджету – $18,09 * 5 = 90,45$ грн без ПДВ;

2) виконується 5 ветеринарних послуг, а саме: проведення органолептичної оцінки партії продукції за тарифом 27,70 грн за 1 послугу. Всього до сплати на рахунок Лікарні – $27,70 * 5 = 138,50$ грн.

(141) Також, Броварська РДЛВМ зазначила, що офіційний лікар проводить **органолептичну оцінку кожної партії продукції**, яка надходить на склад. При пошкодженні цілісності упаковки офіційний лікар має право направити продукцію для дослідження в лабораторію, однак протягом 2012 року таких випадків не було.

(142) Наведені обставини мали ознаки багаторазового стягнення Броварською РДЛВМ плати за надання однієї і тієї ж послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи (як обов'язкової умови для отримання ветеринарного свідоцтва), які були визначені як такі, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(143) Під час розгляду справи № 738/15-р-02-06-13 Відділенням встановлено наступне.

(144) Листом від 12.06.2020 № 01-21/54 (вх. Відділення від 18.06.2020 № 60-01/2277) Лікарня зазначила, що отримання ветеринарних свідоцтв та сертифікатів на вантажі, які підлягають обов'язковому ветеринарно-санітарному контролю та нагляду проводиться **на підставі експертних висновків державних лабораторій ветеринарної медицини та акредитованих лабораторій різної форми власності.**

(145) Для отримання ветеринарної свідоцтва необхідні наступні додаткові документи:

- сертифікати та декларації про відповідність товару міжнародним і державним стандартам якості;
- висновки та сертифікати фітосанітарної інспекції;
- висновки та сертифікати ветеринарної інспекції та лабораторій;
- висновок санітарно-епідеміологічної служби;
- транспортні документи (CMR, CARNET TIR, авіанакладна, коносамент – надаються транспортною компанією залежно від виду транспорту та країни експорту).

(146) Перед отриманням ветеринарної свідоцтва на продукцію, яка буде реалізовуватись, проводиться ветеринарно-санітарна експертиза згідно з діючими тарифами, затвердженими наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 13.02.2013 № 96, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16.02.2016 за № 244/28374.

(147) Також Лікарня зазначила, що **акредитовані лабораторії, які отримали ліцензію, мають право на проведення ветеринарно-санітарної експертизи продукції. Лікарня використовує експертні висновки інших відповідних організацій (які мають ліцензію) для видачі ветеринарних свідоцтв. Замовник сам робить вибір з якою організацією йому співпрацювати.**

(148) При цьому, у ході розгляду справи № 738/15-р-02-06-13 Відділенням не було встановлено наявності у Броварської РДЛВМ у період з травня 2011 року по грудень 2012 року монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи у межах м. Бровари та Броварського району Київської області.

(149) Отже, у разі незадоволення вартістю (способом) надання Лікарнею таких послуг протягом досліджуваного періоду з травня 2011 року по грудень 2012 року споживачі могли звернутися до інших державних установ ветеринарної медицини (Регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини в Київській області, Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-дослідної медицини тощо).

(150) Крім того, статтею 1 Закону про ветеринарну медицину визначено, що:

- *ветеринарне свідоцтво* – **разовий документ**, виданий державним ветеринарним інспектором, що підтверджує ветеринарно-санітарний стан партії тварин, продуктів тваринного походження, репродуктивного матеріалу, біологічних продуктів, включаючи обов'язкове зазначення результатів лабораторних досліджень та ветеринарно-санітарного статусу території (потужності) походження, а для тварин – засвідчення проведення вакцинації та діагностичних досліджень;
- *партія* – будь-яка визначена виробником кількість товару з однаковою назвою та властивостями, вироблена за визначений виробником період часу, за однакових умов на одній і тій самій потужності (об'єкті), **транспортується одним і тим же транспортним засобом** та за необхідності супроводжується **одним і тим самим відповідним ветеринарним документом.**

(151) Згідно з пунктом 3.2 Порядку № 85 при відправленні товарів чи при переміщенні тварин автомобільним транспортом ветеринарний документ передається водію (експедитору) як додаток до товарно-транспортних документів з подальшою передачею його одержувачу в пункті призначення.

(152) Як було зазначено вище, під час прийняття рішення про видачу ветеринарного свідоцтва **враховується**, зокрема, **ветеринарно-санітарний стан товару**. При цьому, видача цього ветеринарного документа проводиться на підставі експертних висновків державних лабораторій ветеринарної медицини та безпосереднього огляду товару (органолептична оцінка).

(153) З огляду на зазначене і те, що продукти тваринного походження мають невеликий строк зберігання та швидко псуються, експертні висновки державних лабораторій ветеринарної медицини є такими, що **розраховані на одне використання** та мають підтверджувати **ветеринарно-санітарний стан таких товарів на певний момент**.

(154) Також варто зазначити, що Головне управління ветеринарної медицини в Київській області Наказом № 19 затвердило тарифи на послуги з ветеринарно-санітарної експертизи, які мали застосовуватись усіма установами ветеринарної медицини Київської області, в тому числі Броварською РДЛВМ, із розрахунку на кожну одиницю транспорту.

(155) Листом від 31.05.2023 № 158 (вх. Відділення від 05.06.2023 № 60-01/1906) Бориспільська РДЛВМ та листом від 06.06.2023 № 01-03/185 (вх. Відділення від 12.06.2023 № 60-01/1991) Вишгородська РДЛВМ повідомили, що у період з травня 2011 року по грудень 2012 року надавали послуги з проведення ветеринарно-санітарної експертизи відповідно до тарифів, затверджених пунктами 136 – 170 Наказу № 19 (тобто на кожну одиницю транспорту).

6. Кваліфікація дій відповідача та висновки у справі

(156) Рішення органів Антимонопольного комітету України у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції мають бути засновані тільки на беззаперечно встановлених фактах на підставі зібраних доказів у справі.

(157) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
- не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

(158) Згідно із частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(159) У матеріалах справи № 738/15-р-02-06-13 відсутні докази щодо ущемлення/можливості ущемлення Броварською РДЛВМ інтересів суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою, транспортуванням та реалізацією продукції в межах м. Бровари та Броварського району Київської області, шляхом багаторазового стягнення плати за надання однієї і тієї ж послуги з проведення

ветеринарно-санітарної експертизи що є однією з основних кваліфікаційних ознак порушення, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

(160) Таким чином, у ході розгляду справи № 738/15-р-02-06-13 Відділенням не доведено вчинення Лікарнею порушення, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з проведення ветеринарно-санітарної експертизи у межах м. Бровари та Броварського району Київської області, що могло призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(161) Відповідно до абзацу десятого частини першої статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі, про закриття провадження у справі.

(162) Згідно із абзацом шостим статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, відповідача – юридичну особу ліквідовано.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 738/15-р-02-06-13.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення**

О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Члени колегії:

/ _____ /
(підпис)

В. МІЛЕВСЬКА

/ _____ /
(підпис)

Г. МІНЧЕНКО

/ _____ /
(підпис)

І. СТЕЦЕНКО

/ _____ /
(підпис)

Л. МАРАКІНА

/ _____ /
(підпис)

Н. КУЗЬМІНИХ**Юридичний відділ**

О. ТАЦИШИНА

/ _____ /
(підпис)

Секретар колегії:

Є. КИРИЧЕНКО

/ _____ /
(підпис)

Виконавець:

А. ЛИТВИНЕНКО

/ _____ /
(підпис)